

HELŚIŃSKA FUNDACJA PRAW CZŁOWIEKA HELSINKI FOUNDATION for HUMAN RIGHTS

RADA FUNDACJI

Halina Bortnowska-Dąbrowska
Jerzy Ciemniowski
Janusz Grzelak
Marek Antoni Nowicki
Marek Safjan
Stefan Starczewski

ZARZĄD FUNDACJI

Prezes: Danuta Przywara
Wiceprezes: Zbigniew Hołda
Sekretarz: Adam Bodnar
Skarbnik: Elżbieta Czyż
Członek Zarządu: Janina A. Kłosowska

Warszawa, 4 września 2008 r.

**Szanowny Pan
Donald Tusk
Prezes Rady Ministrów RP**
Al. Ujazdowskie 1/3
00-583 Warszawa

Helsińska Fundacja Praw Człowieka pragnie wyrazić swoje zaniepokojenie wypowiedzią Ministra Spraw Zagranicznych Radosława Sikorskiego dotyczącą broni kasetowej. Według wypowiedzi Ministra zacytowanej przez Dziennik w wydaniu z 2 sierpnia 2008 r. użycie bomb kasetowych nie jest aż tak uciążliwe, „bo mają one mniejszą siłę rażenia”. Jego zdaniem „odłamki bomb kasetowych szerzej się rozpryskują, jeśli by się było na otwartej przestrzeni, to jest zabójcze, ale jeśli się już ma jakąś minimalną osłonę, to one są mniej szkodliwe niż tradycyjne bomby”.¹ Wypowiedź Ministra R. Sikorskiego oceniamy jako co najmniej niefortunna. Kwestionuje ona wysiłki wielu państw i organizacji pozarządowych, które upowszechniają wiedzę o fatalnych skutkach broni kasetowej dla ludności cywilnej oraz wypracowują mechanizmy ograniczenia produkcji i wykorzystania tej broni.

Problem z bronią kasetową polega nie na tym, czy ma ona mniejszą bądź większą siłę rażenia w przypadku bombardowań celów wojskowych, a do tego w swojej wypowiedzi odniósł się Minister R. Sikorski. **Jest to broń niezwykle okrutna, przede wszystkim ze względu na skutki dla ludności cywilnej.** Po pierwsze, rozprzestrzenianie się amunicji w czasie lotu pozbawia kontroli nad dokładną lokalizacją jej zrzutu a niewielkie rozmiary amunicji oraz załączone do niej tasiemki i "spadochroniki" powodują, iż często ulega ona wpływom pogody, co może zmieniać miejsce jej upadku. W ten sposób spada ona także na cele niewojskowe. Po drugie, część amunicji nie wybucha zaraz po zrzucie lub w momencie zetknięcia z ziemią i pozostaje aktywna na powierzchni ziemi na długo po zakończeniu konfliktu. W formie zalegającego niewybuchu stanowi ona ogromne niebezpieczeństwo dla ludności cywilnej.

W odpowiedzi na list Fundacji z dnia 13 sierpnia 2008 r. skierowany do Pana Premiera Fundacja Helsińska otrzymała odpowiedź, że Polska zawsze dostrzegała problemy humanitarne będące następstwem użycia amunicji kasetowej. W liście pisze się o aktywnym udziale Polski w pracach na forum *Konwencji o zakazie lub ograniczeniu użycia pewnych rodzajów broni konwencjonalnych, które mogą być uważane za powodujące nadmierne cierpienie lub mające niekontrolowane skutki* (tzw. Konwencja CCW). W tym kontekście wypowiedź Ministra R. Sikorskiego rodzi obawy, że brak jest rzeczywistej woli politycznej rządu podjęcia kroków zmierzających do całkowitego zakazu broni kasetowej konwencją wypracowaną w ramach tzw. Procesu z Oslo, ale również prac nad nowym protokołem do Konwencji CCW. **Zwracamy się do Pana Premiera o zajęcie publicznego stanowiska wyrażającego wolę polityczną rządu w przedmiocie działań zmierzających do zakazu broni kasetowej.**

/ - /

Danuta Przywara

¹ www.dziennik.pl/polityka/article231058/Bomby_kasetowe_nie_sa_takie_straszne.htm